

חכמת נשים

פרשת תולדות התשובה

דברים יקרים מלב אל לב
מאת הרבנית
נעמי שמואלי תליט"א
אשת חבר

למו"ר ועט"ר הגה"צ
רבי בנידו שמואלי שליט"א
ראש ישיבת המקובלים
"נדר שלום" תב"ץ

גליון מס' 307

גלות וגאולה

עם ישראל כולו נמצא כבר במצב של מלחמה למעלה משנה, בצער גדול ובייסורים גדולים, באבדות בגוף ונפש, ועוד חבלי משיח גדולים...

בסוף הפרשה הקודמת כתוב על ישמעאל בנו של אברהם אבינו עליו השלום "על פני כל אחיו נפל" ונסמך לו הפסוק בתחילת פרשתנו - "ואלה תולדות יצחק", לומר, כי כשיפול שרו של ישמעאל אזי תתגלה מעלת יצחק בן אברהם - שתבוא הגאולה במהרה בימינו אמן. וכן הביא בעל הטורים הדקדוק בסמיכות הפסוקים - לומר כשיפול ישמעאל באחרית הימים אז יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק. ישמעאל הוא אויב, עשו הוא שונא. ואויב יותר גרוע משונא, וכתב בזה"ק כי בני ישמעאל יכניעו את בני אדם, ומתוך נפילת בני ישמעאל יעלה ויצמח מלך המשיח.

ונרחיב מעט בענין זה כי הדברים קשורים מאד לזמננו.

ראינו בפרשה הקודמת כאשר יצאה רבקה אמנו מבית אביה בירוכה בברכה: "ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחותנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שונאיו" (כד, ס) ופירש רש"י: "את זרעך תקבלו אותה ברכה שנאמרה לאברהם בהר המוריה" הרבה ארבה את זרעך... ", ומשמע מדברי רש"י, כי רבקה התברכה באותה הברכה שנאמרה לאברהם אבינו בהר המוריה. ומה היא אותה ברכה שנתברך אברהם אבינו: "כי ברך אברך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו" (כב, יז).

ולכאורה יש כאן שינוי, כי אברהם אבינו התברך שזרעו יירש את "שער אויביו" ואילו רבקה אימנו התברכה שזרעה יירש את "שער שונאיו". וצריך לברר מי הם "אויביו" ומי הם "שונאיו", אשר אברהם אבינו ורבקה אימנו נתברכו, שזרעם ירשום, ומה ההבדל בין "אויב" ל"שונא".

בספר תהלים (במזמור פ"ג) אמר דוד המלך "כי הנה אויביך יהמיון ומשנאיך נשאו ראש, אהלי אדם וישמעאלים מואב והגרים אשר אמרו נרשה לנו את נאות אלקים", ופירש רש"י: "אשר אמרו, הגוים האלו האמורים למעלה אדם וישמעאל וכל חבריהם". ומבואר כי "אויביו"

אשרת
חיל
מי ימצא
ורחוק
מפנינים
מנרה

המשך בעמוד הבא

חכמת נשים

ו"שונאינו" הם: בני אדום עשו, וישמעאל, שהם "שתי האומות אשר ירדפו תמיד אחרינו".

ו**כתב רבנו בחיי בפירושו על התורה** (על הפסוק על אויבך ועל שונאיך אשר רדפוך): **אויבך - ישמעאל. שונאיך - עשו.** והן שתי האומות שאנחנו משועבדים תחתיהם ומפוזרים ביניהם...

לפי זה יובן ההבדל בין הברכה שנאמרה לאברהם לבין מה שנאמר אצל רבקה.

לאברהם אבינו נאמר **"וירש זרעך את שער איביו"**, כי זרעו היה יצחק וישמעאל, ולכן נאמר לו שזרעו שהוא יצחק יירש את "אויביו" ישמעאל. ואילו לרבקה נאמר **"ויירש זרעך את שער שונאי"** - כי זרעה היה יעקב ועשו, ועל כן נאמר לה שזרעה יעקב ירש את "שונאי" שהוא עשו [אדום].

ונביא מה שכתוב בזה"ק בסוף פרשת תולדות דברים נפלאים וכל הסדר שיהיה באחרית הימים והביאם הרמב"ן, כי בהבטחה לאברהם אבינו על ירושת האויבים נרמזה הגאולה העתידה, שכן מסרו לנו חז"ל את סדר נפילתם של "אויביו" ו"שונאינו" באחרית הימים, באופן שבני ישמעאל יכניעו את בני אדום, ומתוך נפילת בני ישמעאל יעלה ויצמח מלך המשיח.

וכן מובא בפרקי דרבי אליעזר (סוף פרק ל): **"שלוש מלחמות של מהומה עתידים בני ישמעאל לעשות בארץ באחרית הימים... ולהילחם בכרך גדול שברומי, ומשם בן דוד יצמח ויראה באובדן של אלו ואלו, ומשם יבוא לארץ ישראל שנאמר מי זה בא מאדום"**.

הנה כי כן, **מפורש בדברי חז"ל כי הגאולה העתידה תבוא לאחר נפילת אויביו שהם בני ישמעאל.**

לאור הדברים הללו חייבים אנחנו להתחזק ולעשות חשבון נפש ולחזור בתשובה ולקבוע עיתים לתורה, וכל יום לגרוס בזה"ק חצי שעה ואפי' נשים צריכות לגרוס זוהר הקדוש, וגם לקרוא כל יום סדר פטום הקטורת שמעלתו גדולה מאד, ובעזרת ה' יתברך נוצל מכל גזירות קשות ורעות ויגזרו עלינו גזירות טובות ונזכה לגאולה שלמה בנחת אמן.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זע"א

מעשה שהיה עם ר' אליהו כהן פסריאן ז"ל, שסייד לרבינו את ביתו, והלך לדרכו ולא רצה ליקח כסף מכבוד הרב, ורבינו רצה לשלם לו על הצביעה לפני השקיעה.

והנה לפתע כשרבינו היה שוכן בביתו אמר למשמשו, הסייד נמצא ברחוב אגריפס במקום פלוני, לך תקרא לו ונשלם לו, השמש היה המום, יצא לרחוב אגריפס ושם פגש את הסייד בדיוק במקום שאמר רבינו, שניהם התפלאו על כך, הגיעו לבית רבינו ושילם לו את כספו.

מרק גריסים ועדשים

המצרכים:

- 2 חבילות כרפס (סלרי)
- 2 כוסות שעועית לבנה - להרתיח ולבשל טוב או מקופסת שימורים
- חצי קילו גריסים לבנים
- רבע קילו עדשים ירוקים
- חצי קילו עדשים כתומים
- 5 שיני שום
- 2 בצלים
- מלח או מרק עוף
- 5 תפוחי אדמה
- 2 כפות פפריקה מתוקה בשמן
- 2 כפות כורכום
- מעט פלפל שחור (אפשר להוסיף לפי הטעם)

אופן ההכנה:

בררי הקטניות מליכלוכים ואבנים והרתיחי עם הרבה מים, לאחר רתיחה כמה דקות סנני ושפכי את המים. את הכרפס השרי בקערה עם מים וסבון 3 דקות, שטפי טוב וקצצי דק דק.

קלפי את הבצלים וחתכי לקוביות 1 ס"מ, שיני שום קלפי מעכי או חתכי דק דק. את התפוחי אדמה קלפי וחתכי לקוביות 1 ס"מ (אפשר לחילופין לבשל ולמעוך את התפוחי א), הוסיפי הכל לסיר גדול, והוסיפי מים 10 ס"מ יותר כי הקטניות סופגות הרבה מים.

הוסיפי מלח או אבקת מרר לפי טעמך, הרתיחי הכל ובשלי למשך שעה על אש נמוכה, תוך כדי הבישול ערבבי מידי פעם וברקי אם צריך להוסיף עוד מים.

לבריאות ובהצלחה
שבת שלום